

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie D.W.

skazanego za czyny z art. 197 § 4 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 14 lutego 2025 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 11 lipca 2024 r., sygn. akt II AKa 207/24,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 28 marca 2024 r., sygn. akt III K 163/23

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu adw. A.B. (Kancelaria Adwokacka w J.), kwotę 1476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego;**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 28 marca 2024 roku, w sprawie o sygn. akt III K 163/23:

- I. uznał oskarżonego D.W. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie I części wstępnej wyroku, polegającego na tym, że w okresie od godzin wieczornych dnia 20 października 2023 roku do godzin wczesnorannych dnia 21 października 2023 roku w J. przy ul. [...], używając wobec małoletniego M.M. przemocy w postaci chwycenia za twarz, wciągnięcia siłą w pobliskie zarośla, bicia po twarzy, silnego trzymania za nadgarstek oraz grożeniu małoletniemu pobiciem, działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru odbył z nim nie mniej niż jeden stosunek analny, wkładał mu palec do odbytu oraz odbył z nim stosunki oralne, działając wbrew woli pokrzywdzonego, jednocześnie utrwalając aparatem fotograficznym znajdującym się w należącym do niego telefonie komórkowym marki S. nagi wizerunek M.M. oraz małoletniego w trakcie czynności seksualnych, czym działał na jego szkodę, przy czym ustalił, że oskarżony dopuścił się w/w czynu będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. akt II K 598/09 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za czyn z art. 197 § 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności i karę łączną 3 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 25 listopada 2009 r. do 24 listopada 2012 r., a następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 1620/13 za czyn z art. 197 § 1 i 2 k.k. i art. 280 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. na karę 9 lat pozbawienia wolności, którą odbył w ramach wyroku łącznego wydanego przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze o sygn. II K 1054/15

z dnia 9 grudnia 2015 r. w okresie od 3 września 2013 r. do 30 sierpnia 2023 r., tj. przestępstwa z art. 197 § 4 k.k. i art. 197 § 3 pkt 6 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 197 § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. wymierzył mu karę 20 (dwudziestu) lat pozbawienia wolności;

- II. uznał oskarżonego D.W. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w punkcie II części wstępnej wyroku, polegającego na tym, że w dniu 21 października 2023 roku w J. posiadał wbrew przepisom ustawy substancję psychotropową w postaci metamfetaminy w ilości 0,09 grama i środek odurzający w postaci ziela konopi innych niż włókniste w ilości 0,70 grama, przy przyjęciu, że stanowi on wypadek mniejszej wagi, tj. przestępstwa z art. 62 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;
- III. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w pkt. I-II części dyspozytywnej wyroku i wymierzył oskarżonemu D.W. karę łączną 20 (dwudziestu) lat i 1 (jednego) miesiąca pozbawienia wolności;
- IV. na podstawie art. 41a § 3 i 4 k.k. w zakresie czynu opisanego w pkt. I części dyspozytywnej wyroku, orzekł wobec oskarżonego D.W. dożywotni zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego M.M. na odległość mniejszą niż 100 (sto) metrów oraz dożywotni zakaz kontaktowania się z nim w jakikolwiek sposób;
- V. na podstawie art. 41 § 1b k.k. w zakresie czynu opisanego w pkt. I części dyspozytywnej wyroku, orzekł wobec oskarżonego D.W. dożywotni zakaz zajmowania wszelkich stanowisk, jak również wykonywania wszelkich zawodów oraz działalności związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem i opieką nad małoletnimi;
- VI. na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec oskarżonego D.W., w

zakresie czynu opisanego w pkt. II części dyspozytywnej wyroku, przepadek substancji opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr [...] pod poz. 1 i 2 oraz zarządził ich zniszczenie;

- VII. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet kary pozbawienia wolności oskarżonemu D.W. okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 21 października 2023 r., godz. 19:30 do dnia 28 marca 2024 r.;
- VIII. na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o advokaturze oraz § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 5 oraz § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A.B. kwoty 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) oraz dalsze 414,00 zł (czterysta czternaście złotych 00/100) tytułem podatku VAT w związku z nieopłaconą pomocą prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu, jak również kwotę 515,20 zł tytułem kosztów dojazdu;
- IX. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 11 lipca 2024 roku, w sprawie o sygn. akt II AKa 207/24, po rozpoznaniu wniesionej apelacji, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy oraz orzekł o kosztach sądowych.

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł obrońca skazanego, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, tj.:

- art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k., poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych z zakresu genetyki i seksuologii, co doprowadziło do dowolnego ustalenia przez sąd, że doszło ze strony skazanego do penetracji odbytu pokrzywdzonego, bez wyjaśnienia wątpliwości w zakresie braku śladów DNA w odbycie pokrzywdzonego, pochodzących od D.W., tj. uniemożliwienia

weryfikacji zarzutów obrońcy odnoszących się do niewyjaśnienia wątpliwości co do wystąpienia znamion zarzucanego czynu.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroków sądu pierwszej i drugiej instancji w zakresie czynu z art. 197 § 4 k.k. i art. 197 § 3 pkt 6 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu oraz o zasądzenie kosztów obrony świadczonej z urzędu w zakresie sporządzenia i wniesienia kasacji na rzecz skazanego D.W., albowiem koszty te nie zostały pokryte w żadnym zakresie.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie niniejszych rozważań przypomnieć należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służącym, zgodnie z treścią art. 519 k.p.k., do kończącego postępowanie, prawomocnego wyroku sądu odwoławczego. Oznacza to, że podnoszone w kasacji zarzuty odnosić się powinny, co do zasady, do rażącej obrazę prawa, o której mowa w art. 523 § 1 k.p.k., do której miało dojść w toku postępowania odwoławczego. Kasacja, co już wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy, nie służy bowiem do ponawiania kontroli instancyjnej dokonanej przez sąd odwoławczy. Powyższe oznacza, że zarzuty podnoszone w tym środku zaskarżenia powinny dotyczyć orzeczenia odwoławczego. Jednocześnie podkreślić należy, że możliwość zarzucenia uchybienia wyrokowi sądu I instancji, może nastąpić tylko wówczas, gdy w treści zarzutu zostanie wykazane, że konkretne uchybienie przeniknęło do wyroku sądu odwoławczego, będącego przedmiotem zaskarżenia. Owo „wykazanie” powinno nastąpić zarówno poprzez powołanie przepisów, które sąd odwoławczy naruszył dopuszczając do „przeniesienia” tego uchybienia do swojego orzeczenia, jak i poprzez stosowną argumentację (zob. postanowienie SN z dnia 24 czerwca 2021 r., IV KK 217/21; postanowienie SN z dnia 30 marca 2017 r., V KK 35/17).

Mając zatem na uwadze treść powyższych rozważań podkreślić należy, że podniesiony w kasacji obrońcy skazanego zarzut naruszenia prawa procesowego został sformułowany instrumentalnie celem ponowienia zwykłej kontroli odwoławczej dokonanej przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w zakresie poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych odnośnie do wystąpienia znamion zarzucanego skazanemu czynu.

Zarzut sformułowany przez obrońcę skazanego dotyczy oddalenia przez sąd odwoławczy wniosku dowodowego o przeprowadzenie uzupełniającej opinii przez biegłych z zakresu genetyki i seksuologii, co doprowadziło do dowolnego ustalenia przez ten sąd, iż skazany wypełnił znamiona zarzucanego mu czynu, mimo niewyjaśnienia istniejących wątpliwości w zakresie braku śladów DNA skazanego u pokrzywdzonego.

Odnosząc się zatem do kwestii wniosków dowodowych, wskazać należy, że bezspornym pozostaje okoliczność, iż strony postępowania mogą składać wnioski dowodowe na każdym etapie postępowania. Niemniej jednak, przypomnieć należy, iż to sąd jest gospodarzem postępowania jurysdykcyjnego, tym samym do niego należy ostateczna decyzja o dopuszczeniu dowodu. Sąd bowiem nie ma obowiązku uwzględniania wszystkich wniosków dowodowych składanych przez strony i może je oddalić na podstawach wskazanych w art. 170 § 1 k.p.k. W przedmiotowej sprawie sąd odwoławczy kwestię oddalenia wniosku dowodowego uzasadnił, wskazując, że przeprowadzenie uzupełniającej opinii biegłych z zakresu genetyki i seksuologii jest nieprzydatne do stwierdzenia okoliczności czy doszło do wprowadzenia części ciała (i jakiej) skazanego do odbytu pokrzywdzonego, skoro jak wynika z treści opinii biegłego z zakresu badań biologicznych sporządzonej w sprawie (k. 248) nie ujawniono obcych śladów biologicznych w odbycie pokrzywdzonego. Dodatkowo, jak wynika z opisu badania wykonanego przez lekarza – specjalistę chirurgii dziecięcej i urologii dziecięcej, u pokrzywdzonego nie stwierdzono obrażeń ciała okolic odbytu (k. 20). Jednocześnie podkreślić należy, że zgodnie z treścią art. 201 k.p.k. dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej jest możliwe jedynie wówczas, gdy dotychczasowa opinia jest niepełna lub niejasna albo, gdy zachodzi sprzeczność w samej opinii lub między różnymi opiniami w tej samej sprawie. Natomiast jeżeli opinia biegłego jest przekonująca i zupełna dla

sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, że opinia taka nie jest przekonywująca (jest niepełna) dla stron procesowych, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii w oparciu o przepis art. 201 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 9 października 2024 r., V KK 172/24; postanowienie SN z dnia 24 lipca 2024 r., II KK 240/24). Sąd odwoławczy, jak wynika z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, żadnych sprzeczności i niejasności w treści opinii nie dostrzegł, a tym samym w pełni zasadnie oddalił wniosek dowodowy złożony na etapie postępowania apelacyjnego.

Wbrew twierdzeniom skarżącego zawartym w uzasadnieniu kasacji, w sprawie nie wystąpiły niedające się usunąć wątpliwości, które winny zostać rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego. Należy bowiem wskazać, że gdy sąd przeprowadzi postępowanie w sposób pełny, kompletny i podda zebrane dowody ocenie spełniającej rygory art. 7 k.p.k., to zastosowanie zasady z art. 5 § 2 k.p.k. może nastąpić, gdy tak przeprowadzona ocena dowodów potwierdzi istnienie wciąż niedających się - w oparciu o nią - usunąć wątpliwości (zob. postanowienie SN z dnia 14 grudnia 2022 r., IV KK 497/22). W analizowanej sprawie sąd dokonał oceny zebranych w sprawie dowodów w zgodzie z zasadami określonymi w art. 7 k.p.k. i na tej podstawie poczynił ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wyrokowania, a tym samym nie dopuścił się obrazy art. 5 § 2 k.p.k., bowiem w sprawie nie zaistniały wątpliwości, które zostałyby rozstrzygnięte na niekorzyść skazanego.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, że wniesiona kasacja jest oczywiście bezzasadna, co pozwoliło na oddalenie wniesionego środka na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne orzeczono zgodnie z treścią art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., zwalniając skazanego od ich ponoszenia.

Uwzględniając wniosek obrońcy z urzędu skazanego, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (t.j. Dz.U.2024, poz.1564) w zw. z § 2 pkt 1, § 4 pkt 3 i § 17 ust. 3 pkt 2 w zw. z § 24 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U.2024,

poz. 763) zasądzono na jego rzecz kwotę 1476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na rzecz skazanego.

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

SSN Anna Dziergawka

[WB]

r.g.